

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) rubriken för 1 kap. 13 § samt 1 kap. 13 § 1 mom. 11 punkten, 3 kap. 1 a § 1 mom., 6 kap. 2 b § 1 mom., 6 b kap. 1 a § 1 mom. 2 punkten och 2 b § 1 mom. 4 punkten, 6 c kap. 2 § 1 mom. 1 punkten, det inledande stycket i 5 § 1 mom. samt 5 § 1 mom. 13 punkten, 15 kap. 2 § 1 mom. 3 och 4 punkten och 16 a kap. 2 §,

sådana de lyder, rubriken för 1 kap. 13 § samt 3 kap. 1 a § 1 mom., 6 kap. 2 b § 1 mom., 6 b kap. 1 a § 1 mom. 2 punkten och 2 b § 1 mom. 4 punkten, 6 c kap. 2 § 1 mom. 1 punkten, det inledande stycket i 5 § 1 mom. samt 5 § 1 mom. 13 punkten i lag 523/2021, 1 kap. 13 § 1 mom. 11 punkten i lag 1069/2017, 15 kap. 2 § 1 mom. 3 och 4 punkten i lag 513/2019 och 16 a kap. 2 § i lag 623/2014, samt

fogas till 1 kap. 13 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1069/2017, 294/2019 och 523/2021, nya 12 och 13 punkter, till 3 kap. 1 a §, sådan den lyder i lag 523/2021, nya 4—6 mom., till 6 b kap. 2 b § 1 mom., sådant det lyder i lag 523/2021, en ny 5 punkt och till den paragrafen, sådan den lyder i lag 523/2021, ett nytt 6 mom., varvid de nuvarande 6—8 mom. blir 7—9 mom., till 6 c kap. 2 §, sådan den lyder i lag 523/2021, ett nytt 5 mom., varvid det nuvarande 5 mom. blir 6 mom., och till 5 § 1 mom., sådant det lyder i lag 523/2021, en ny 14 punkt samt till 15 kap. 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 513/2019, en ny 5 punkt och till den paragrafen, sådan den lyder i lagarna 1069/2017, 513/2019, 523/2021, 365/2023 och 526/2025, ett nytt 10 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

13 §

Definitioner som gäller tillhandahållare av investeringstjänster

I denna lag avses med

11) *filialer* ett värdepappersföretags eller ett utländskt värdepappersföretags driftsställen som är etablerade utanför hemstaten och i rättsligt hänseende utgör en del av värdepappersföretaget eller det utländska värdepappersföretaget och utifrån vilket investeringstjänster tillhandahålls eller investeringsverksamhet bedrivs samt kan tillhandahållas också sidotjänster; alla driftsställen som har etablerats i samma medlemsstat av ett värdepappersföretag med huvudkontor i en annan medlemsstat ska betraktas som en enda filial,

12) *central motpart* en central motpart som avses i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, nedan *EMIR-förordningen*,

13) *kvalificerad central motpart* en central motpart som avses i artikel 4.1.88 i EU:s tillsynsförordning.

3 kap.

Beviljande och återkallande av verksamhetstillstånd för värdepappersföretag samt betydande ägares tillförlitlighet

1 a §

Särskild bestämmelse om verksamhetstillstånd för vissa värdepappersföretag

Ett värdepappersföretag som beviljats verksamhetstillstånd för handel för egen räkning eller garantiverksamhet för finansiella instrument som avses i 1 kap. 15 § 1 mom. 3 eller 6 punkten ska ansöka om koncession för kreditinstitut enligt 4 kap. i kreditinstitutslagen senast samma dag som dess genomsnittliga samlade månatliga tillgångar, beräknat över en sammanhängande tolv månadersperiod, uppfyller åtminstone en av de förutsättningar som anges i artikel 4.1.1 b i EU:s tillsynsförordning.

Finansinspektionen kan med avvikelse från 1 mom. på ansökan av ett värdepappersföretag bevilja undantag från kravet på koncession för kreditinstitut. Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta Europeiska bankmyndigheten om ansökan.

Finansinspektionen ska när den fattar beslut om undantag enligt 4 mom. i fråga om den verksamhet som företaget bedriver i den medlemsstat där företaget är etablerat och i hela unionen beakta åtminstone verksamhetens art, omfattning, betydelse och komplexitet samt den systemrisk som verksamheten medför. Om företaget ingår i en grupp, ska också gruppens organisationsstruktur, bokföringspraxis och fördelningen av tillgångar mellan enheterna i gruppen beaktas vid prövningen. Finansinspektionen ska i sin prövning beakta Europeiska bankmyndighetens yttrande i ärendet.

Finansinspektionen ska meddela ett beslut om undantag enligt 4 mom. inom en månad från mottagandet av Europeiska bankmyndighetens yttrande. Om Finansinspektionens beslut avviker från Europeiska bankmyndighetens yttrande, ska Finansinspektionen ange skälen till avvikelsen i sitt beslut. Finansinspektionen ska underrätta det företag som ansökt om undantag och Europeiska bankmyndigheten om sitt beslut. Europeiska bankmyndigheten ska offentliggöra beslutet på sin webbplats. Finansinspektionen ska ompröva sitt beslut vart tredje år.

6 kap.

Ekonomiska verksamhetsförutsättningar för tillhandahållande av investeringstjänster samt tillsyn över den ekonomiska stabiliteten

2 b §

Tillämpning av kraven i EU:s tillsynsförordning på vissa värdepappersföretag

Om ett värdepappersföretag uppfyller villkoren i artikel 1.2 eller 1.5 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, tillämpas på företaget i stället för kraven i 6 b kap. 1 a, 1 b, 2 a—2 c och 7—13 § eller i 6 c kap. i denna lag kraven i EU:s tillsynsförordning och i kreditinstitutslagen i enlighet med 4 mom. Om ett ovan avsett värdepappersföretag som uppfyller villkoren ingår i en sådan värdepappersföretagskoncern som avses i artikel 4.25 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag, tillämpas på den

värdepappersföretagskoncernen vad som i kreditinstitutslagen och i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om gruppbasead tillsyn över kreditinstitut.

6 b kap.

Förvaltnings- och styrningssystem, insyn, riskhantering och ersättning

1 a §

Värdepappersföretagets interna förvaltnings- och styrningssystem

Ett värdepappersföretag ska ha ändamålsenliga och tillförlitliga förvaltnings- och styrningssystem som står i proportion till arten, omfattningen och komplexiteten hos de inneboende riskerna i värdepappersföretagets affärsmodell och verksamhet. Dessa omfattar

2) effektiva processer för att identifiera, hantera och övervaka sådana risker som värdepappersföretag är eller kan bli exponerade för eller som de medför eller kan medföra för andra, inbegripet den koncentrationsrisk som är en följd av exponeringar mot centrala motparter, med beaktande av villkoren i artikel 7a i EMIR-förordningen,

2 b §

Riskhantering

Ett värdepappersföretag ska införa effektiva strategier, riktlinjer, processer och system för att identifiera, mäta, hantera och övervaka följande riskfaktorer och deras effekter:

4) likviditetsrisk över lämpliga tidsspann, inbegripet intradag, för att säkerställa att värdepappersföretaget har tillräckligt med likvida medel för att bland annat ingripa i väsentliga källor till risker enligt 1—3 punkten,

5) väsentliga källor till och effekter av sådana koncentrationsrisker som är en följd av exponeringar mot centrala motparter och all väsentlig inverkan på kapitalbasen.

Vid tillämpningen av 1 mom. 5 punkten ska värdepappersföretagets ledningsorgan upprätta särskilda planer och fastställa kvantitativa mål i enlighet med de krav som fastställs i artikel 7a i EMIR-förordningen i syfte att övervaka och hantera den koncentrationsrisk som är en följd av exponeringar mot centrala motparter som tillhandahåller systemviktiga tjänster för unionen eller för en eller flera av dess medlemsstater.

6 c kap.

Tillsyn över finansiell ställning samt översyns- och utvärderingsprocessen

2 §

Översyn och utvärdering

3

Finansinspektionen ska, med beaktande av värdepappersföretagets storlek, riskprofil och affärsmodell, se över de styrformer, strategier, processer och rutiner som ett värdepappersföretag har infört och vid behov utvärdera följande omständigheter för att säkerställa en god hantering och täckning av värdepappersföretagets risker:

1) de risker som avses i 6 b kap. 2 b §,

Finansinspektionen ska för tillämpningen av 1 mom. 1 punkten bedöma och övervaka utvecklingen av värdepappersföretagets metoder i fråga om hanteringen av den koncentrationsrisk som är en följd av exponeringar mot centrala motparter, inklusive de planer som upprättas i enlighet med 6 b kap. 2 b § 6 mom. samt de framsteg som värdepappersföretagen gör för att anpassa sina affärsmodeller till de krav som fastställs i artikel 7a i EMIR-förordningen.

5 §

Tillsynsbefogenheter

Finansinspektionen kan vid tillämpningen av 6 b kap. 2 b § och av 2 §, 3 § 4 och 5 mom. samt 4 § i detta kapitel

13) kräva att värdepappersföretaget minskar de risker som säkerheten i dess nätverks- och informationssystem utsätts för, i syfte att säkerställa konfidentialitet, integritet och tillgänglighet för företagets processer, uppgifter och tillgångar,

14) i det fall att Finansinspektionen anser att det föreligger en alltför stor koncentrationsrisk som är en följd av exponeringar mot en central motpart, kräva att värdepappersföretagen minskar sina exponeringar mot denna centrala motpart eller omfördelar exponeringar mellan sina clearingkonton i enlighet med artikel 7a i EMIR-förordningen.

15 kap.

Administrativa påföljder

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse att iakttä eller för överträdelse av följande bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen:

3) bestämmelserna om aktieägares identitet i 9 a kap. 2 § i denna lag,

4) bestämmelserna i 12 kap. i kreditinstitutslagen om upprättande och offentliggörande av bokslut, verksamhetsberättelse och koncernbokslut,

5) bestämmelsen i 3 kap. 1 a § 1 mom. i denna lag om koncession för kreditinstitut, om inte Finansinspektionen har beviljat undantag enligt 4 mom. i den paragrafen, samt ett beslut av Finansinspektionen som meddelats med stöd av den bestämmelsen.

Utöver vad som föreskrivs i 40 § 4 mom. i lagen om Finansinspektionen kan påföljdsavgift i de situationer som avses ovan i 1 mom. 5 punkten också påföras andra fysiska personer som enligt tillämplig lag har varit ansvariga för överträdelsen.

16 a kap.

Tillsynsbefogenheter

2 §

Vite

På vite som Finansinspektionen förelägger tillämpas med avvikelse från 33 a § i lagen om Finansinspektionen denna paragraf, om det är fråga om en i 2 mom. avsedd försummelse eller förseelse.

Om ett värdepappersföretag i sin verksamhet försummar att iaktta eller bryter mot en bestämmelse eller ett beslut som avses i 15 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i denna lag, kan Finansinspektionen vid vite ålägga företaget att fullgöra sin skyldighet.

Vite kan av särskilda skäl föreläggas också en person som hör till värdepappersföretagets ledning eller verkställande ledning eller någon annan fysisk person som enligt tillämplig lag har varit ansvarig för överträdelsen.

Det högsta vitet per dag är

1) i fråga om en juridisk person fem procent av en sådan genomsnittlig daglig nettoomsättning, som motsvarar den årliga totala nettoomsättning som avses i 40 b § 2 mom. 1 punkten eller 40 b § 2 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen dividerad med 365, och

2) i fråga om en fysisk person 50 000 euro.

Vite kan dömas ut för högst sex månader.

Vitet föreläggs i form av löpande vite. På föreläggande av vite tillämpas inte 9 § i viteslagen (1113/1990). Beslut om utdömande av vite fattas av Finansinspektionen. På utdömande av vite tillämpas inte 10 § 2 mom. i den lagen. På föreläggande och utdömande av vite tillämpas i övrigt viteslagen.

Finansinspektionen kan förena förbud eller beslut som avses i 1 § med vite.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026.

Helsingfors den 9 juli 2026

Republikens President

Alexander Stubb

Näringsminister Sakari Puisto